

ด่วนที่สุด

ที่ กช ๑๙๐๓/ ๕๗๓

สำเนาถูกเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่..... ๕๐๖ ลงวันที่.....
๒๖ ม.ค. ๒๕๒๙ เวลา .....

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

สาย ๑๒๘
วันที่ ๒๖ ม.ค. ๒๕๒๙
เวลา .. ๑๐.๓๕

๒๖ มกราคม ๒๕๒๙

เรื่อง การให้ อ.ส.ค. เป็นกลไกของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหานมดิบล้นตลาด

เรียน เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามมัญชีเอกสารแนบท้าย

จัดเข้าวาระ ..... ๒๘ ม.ค. ๒๕๒๙

๑. ความเป็นมา

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง อ.ส.ค. พ.ศ.๒๕๑๔ และมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง อ.ส.ค. แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๓๗ ทางด้านส่งเสริมกิจการโคนม และด้านธุรกิจอุตสาหกรรมนม

การดำเนินงานของ อ.ส.ค. มีดังนี้

๑.๑ ด้านธุรกิจอุตสาหกรรมนม ได้แก่ การรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรมาผลิตและปรุงเป็นผลิตภัณฑ์นมพร้อมดื่มทั้งชนิด ญ.เอช.กี.และพาสเจอร์ไรส์ จำหน่ายในตลาดนมพาณิชย์และตลาดนมโรงเรียน โดยตลาดนมพาณิชย์เป็นรายได้หลัก ประมาณร้อยละ ๘๐ ภายใต้เครื่องหมายการค้าตระหนัม “ไทย-เดนมาร์ค” สัญลักษณ์วัวแดง มีส่วนแบ่งการตลาดเป็นอันดับ ๒ ในปัจจุบันรองจากนมตรา “ฟอร์โมสต์” สำหรับตลาดนมโรงเรียนเป็นรายได้รอง ประมาณร้อยละ ๑๐ จำหน่ายนมพร้อมดื่มให้กับองค์กร ปักครองส่วนท้องถิ่นในโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ของรัฐบาล ทั้งนี้ บทบาทการดำเนินงานด้าน ธุรกิจอุตสาหกรรมนมมีผลกำไร สามารถเลี้ยงตัวเองได้ แต่บางปีไม่สามารถขาดขาดทุนด้านส่งเสริมฯ ได้หมด จึงทำให้ผลประกอบการของ อ.ส.ค. มีการขาดทุนสะสม ณ เดือนกันยายน ๒๕๔๑ เป็นเงินประมาณ ๔๐๐ ล้านบาท

๑.๒ ด้านการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล อ.ส.ค. เป็นกลไกของรัฐบาลในการประกัน ความเสี่ยงด้านราคาสินค้าเกษตร โดยรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรสมาชิกในราคายืนตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด รวมทั้งการรับซื้อน้ำนมดิบส่วนเกินศักยภาพและเป้าหมายการจำหน่าย เพื่อมีให้เกษตรกรเดือดร้อน ส่งผลให้กิจการของ อ.ส.ค. ในบางปีประสบผลขาดทุนจากการดำเนินงานและมีปัญหา สภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งจุดอ่อนของตลาดนมดิบ คือ ราคากลางเพียงกว่ามั่งคงคืนรูป ปัจจุบันราคานมดิบ กิโลกรัมละ ๑๙ บาท ในขณะที่เมืองคืนรูปป่าภาคปีประมาณกิโลกรัมละ ๑๐ บาท ทำให้ผู้ประกอบการ

534

๒๖.๘.๕.๒

ก. ๒๔.๔

๑๗.๑.๙.๖

รอง นรม. (คร. ๓) ๔๗

๒.๙. ๙๙ ๘๗.๕๙, ๑๔.๘๐๙.

ปฏิเสธ.....

ปฏิเสธการรับซื้อมากรขึ้น ตลาดที่สามารถรองรับน้ำมดิบส่วนเกินได้คือ โครงการอาหารเสริม (nm)
โรงเรียน ของรัฐบาล

๑.๓ ด้านการเป็นฝ่ายเข้ามุกการในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์nm อ.ส.ค.เป็นฝ่าย
เข้ามุกการในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์nm ตามพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์nm พ.ศ.๒๕๕๗
ซึ่งที่ผ่านมา ก่อนมีกฎหมายฉบับนี้ กรมปศุสัตว์จะเป็นฝ่ายเข้ามุกการในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์nm
ดังนั้น จึงเป็นบทบาทใหม่ของ อ.ส.ค. ในการกำหนดนโยบาย แผนงานและมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม
และพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคนม และธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งระบบ

๒. ข้อเท็จจริง

อุตสาหกรรมน้ำมดิบได้รับผลกระทบจากปัญหาความตื้นตระหนกของผู้บริโภคต่อข่าวสารเมลามีน
ปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์น้ำมดิบจากประเทศจีน ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้กำลังซื้อจากผู้บริโภคลดลง ในขณะที่
ผลิตภัณฑ์น้ำมดิบรวมตัวมีราคาเพิ่มสูงขึ้นตามดันทุนน้ำมดิบที่ปรับเพิ่มขึ้น ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๗
เป็นต้นมา ทำให้ยอดขายผลิตภัณฑ์น้ำมดิบอุตสาหกรรมลดลงกว่าร้อยละ ๓๐ โดยที่ผู้ประกอบการใน
อุตสาหกรรมน้ำมดิบใหญ่จะปฏิเสธการรับซื้อน้ำมดิบ หรือรับซื้อน้ำมดิบกับข้อตกลง (MOU)
ทำให้ อ.ส.ค. จำเป็นต้องรับซื้อน้ำมดิบมากกว่า MOU เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร ตั้งแต่
เดือนตุลาคม ๒๕๕๗ โดยในเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๕๘ ได้รับซื้อน้ำมดิบในปริมาณ
เฉลี่ย ๔๖๐ ตัน/วัน น้ำมดิบเกินกว่า MOU ที่ตกลง (๓๖ ตัน/วัน) อัյุจำนวนกว่าวันละ ๕๕ ตัน
ในขณะที่ อ.ส.ค. จำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมดิบเพียงเฉลี่ยวันละ ๒๙๕ ตัน/วัน ทำให้มีสต็อกน้ำมดิบ ๘๔,๐๐๐ ตัน/วัน
สะสมรอการจำหน่าย ณ สิ้นเดือนมกราคม ๒๕๕๘ ประมาณ ๑๗,๐๐๐ ตัน มูลค่าประมาณ ๖๐๐
ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของ อ.ส.ค. ภายในเดือนมกราคม ๒๕๕๘ และไม่
สามารถรับซื้อน้ำมดิบจากเกษตรกรตาม MOU ที่ตกลงกันได้

๓. แนวทางการแก้ไขปัญหาของ อ.ส.ค.

๓.๑ คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์nm ได้ประชุมเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาของ
เกษตรกรโดยภาพรวม และนำเสนอในรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ในการขออนุมัติ
งบประมาณ (งบกลาง) จัดซื้อน้ำมดิบ ซึ่งเป็นน้ำมดิบลับเนื้อช่วงปีใหม่ที่ชุมชนสหกรณ์โคนม
แห่งประเทศไทย จำกัด แจ้ง จำนวน ๑๐ ล้านถุง (๒,๐๐๐ ตัน) ราคากลุ่มละ ๖ บาท เป็นวงเงินรวมทั้งสิ้น^{๖๐}
ล้านบาท เพื่อแจกประชาชนช่วงเทศกาลปีใหม่ ทั้งนี้ ยังไม่นับรวมน้ำมดิบลับของสหกรณ์โคนม
ที่ขายน้ำมดิบให้แก่ อ.ส.ค. กว่า ๔๐ สหกรณ์ ซึ่ง อ.ส.ค. ต้องรับมาผลิตโดยไม่สามารถนำมาจำหน่าย
ในโครงการนี้ได้ เป็นเวลา ๔ เดือน (ตุลาคม – มกราคม) คิดเป็นผลิตภัณฑ์น้ำมดิบ ๕,๙๕๐ ตัน หรือคิดเป็น
น้ำมดิบ ๘๔,๐๐๐ ตัน/วัน จำนวน ๒๐๐ ล้านบาท ๒๐๐ ล้านบาท จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ กล่อง

ดังนั้น เพื่อให้ อ.ส.ค. สามารถทำหน้าที่เป็นกลางໃของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหานมดิบ ลันตตลาดต่อไปได้ จึงมีความจำเป็นด้องสนับสนุนเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาแก่ อ.ส.ค. ได้แก่ การให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐที่มีงบประมาณจัดซื้อนมพร้อมดีม สามารถจัดซื้อ ผลิตภัณฑ์นมจาก อ.ส.ค. ได้ โดยวิธีการณ์พิเศษ ซึ่งผลิตภัณฑ์นม อ.ส.ค. จะผลิตโดยใช้ชั้นสุดของ เกษตรกร ๑๐๐ % ไม่มีผสมนมผง สอดคล้องกับมาตรฐานนมตระอุ่มนต์ที่กำหนดให้ผลิตภัณฑ์นมที่จำหน่าย ในโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน จะต้องผลิตจากน้ำนมดิบเกษตรกรเท่านั้น เช่นเดียวกับ ที่ได้อនุมัติให้วยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มอาชีพสหกรณ์โคนมและโรงนมสวนจิตรลดา

๓.๒ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาสภาพคล่องในระยะสั้นของ อ.ส.ค. และทำให้ อ.ส.ค. สามารถชำระหนี้ค่า้น้ำนมดิบให้แก่เกษตรกรได้ตามปกติ จึงควรขออนุมัติให้ อ.ส.ค.ขยายวงเงินกู้ เปิกเกินบัญชีกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มจาก ๑๐๐ ล้านบาท เป็น ๓๐๐ ล้านบาท ซึ่งวงเงินที่เพิ่ม ๒๐๐ ล้านบาท จะนำไปใช้เป็นเงินหมุนเวียนในการดำเนินงาน มีอายุ ๑ ปี โดยอนุมัติ ให้กระทรวงการคลังคำประกันให้กับ อ.ส.ค.

๔. กฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา

๔.๑ ระบุยนว่าด้วยการพัสดุ ตามระบุยนการกระทรวงมหาดไทยหรือระบุยนสำนักนายก รัฐมนตรี ได้กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการซื้อหรือการจ้างโดยวิธีการณ์พิเศษ ได้แก่ การซื้อหรือการจ้าง จากส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมาย ว่าด้วยระบุยนบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่น ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ในกรณี ดังต่อไปนี้

๔.๑.๑ เป็นผู้ผลิตพัสดุหรือทำงานขั้นเน้นเอง และนายกรัฐมนตรีอนุมัติให้ ซื้อหรือจ้าง

๔.๑.๒ มีกฎหมาย หรือมติคณะกรรมการรัฐมนตรี กำหนดให้ซื้อหรือจ้าง และกรณีนี้ ให้รวมถึงหน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายหรือมติคณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดด้วย

๔.๒ พระราชบัญญัติจัดตั้ง อ.ส.ค. พ.ศ.๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๓๗ มาตรา ๒๖ กำหนดให้การกู้ยืมเงินของ อ.ส.ค. ที่เกิน ๒๐ ล้านบาท ต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการรัฐมนตรี ก่อน

๕. ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

๕.๑ เห็นชอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐที่มีงบประมาณจัดซื้อ นมพร้อมดีม จัดซื้อจาก อ.ส.ค. ได้ โดยวิธีการณ์พิเศษ ตามระบุยนว่าด้วยการพัสดุที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเป็นต้นไป

๔.๖ อนุมัติให้ อ.ส.ค.ขยายวงเงินกู้เบิกเกินบัญชีกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
เพิ่มจาก ๑๐๐ ล้านบาท เป็น ๓๐๐ ล้านบาท ซึ่งวงเงินที่เพิ่ม ๒๐๐ ล้านบาท จะนำไปใช้เป็นเงิน
หมุนเวียนในการดำเนินงาน มีอายุ ๑ ปี โดยอนุมัติให้กระทรวงการคลังค้ำประกันให้กับ อ.ส.ค.
จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ วงศ์สมุทร)

๑๙๖๐ ๗๘๘ ๘๙๙

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

๒๗ ๗.๙.๒๖

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

โทร.๐-๒๑๕๕-๐๐๖๔-๕

โทรสาร ๐-๒๑๕๕-๐๐๖๓

ที่ ๘๒ ๑๙๖๐/๑๗๙/๗

กรานเรียน นรม. ผ่าน รอง นรม. (พลตรี สนั่นฯ)

กรานเรียน นรม.
เสนอ กรม. เพื่อทราบ

เห็นควรนำเสนอ ครม. พิจารณา ทั้งนี้ ได้ขอให้
กค. พณ. มท. สศช. สงป. และ กกถ. เสนอความเห็น
เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปแล้ว

พลตรี ๘๒ ๗.๙.๒๖

(สนั่น ชัยประศาสน์)

รองนายกรัฐมนตรี

๒๖ ๗.๙.๒๖

(นายสุรชัย ภู่ประเสริฐ)
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

**บัญชีเอกสารแนบประกอบการนำเสนอคณะกรรมการบริหารรัฐมนตรี
เรื่องการให้ อ.ส.ค.เป็นกลไกของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหานมดิบลันดาต**

๑. สำเนาพระราชบัญญัติการจัดตั้ง อ.ส.ค. พ.ศ.๒๕๓๔
๒. สำเนาพระราชบัญญัติการจัดตั้ง อ.ส.ค. พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๓๗
๓. สำเนาพระราชบัญญัติโอนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ.๒๕๓๔
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๑๘๐๓/๙๗๙๙ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๙
เรื่องการแก้ไขปัญหานมดิบลันดาต
๕. สำเนาระเบียนกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๘ (แก้ไขเพิ่มเติมถึง
ฉบับที่ ๕ พ.ศ.๒๕๔๗) ข้อ ๑๙ การซื้อหรือการจ้าง โดยวิธีการณ์พิเศษ
๖. สำเนาระเบียนกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๓๕ ข้อ ๑๙
การซื้อหรือการจ้าง โดยวิธีการณ์พิเศษ
๗. สำเนาระเบียนสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๖๖ การซื้อหรือการจ้าง